

Krivokljun.

Davno vže se je naselila zima v deželi. Jesenski hlad postajal je od dne do dne réznejši, da-si so bili jasni dnevi. A kmalu se je stemilo nebó, mrzli sever je zabril od gorá in sneženi kosmički — srebrosvitile zvezdice — jele so nas obletavati, kakor nagajive mušice v poletji. Z vsakim trenotkom so se valile v gostejših trôpah doli na zemljo in skoraj so pokrile polje in log z belo odejo. O kako čaroben je pogled na ta prazničen svet! Zrak je miren. Tam na vzhodu zažari rudečkast pas na jasno-sivem nebu in naznanja jutro. S krvavo-rudečim žarom zasvétí solnce nad gorami in na belo zemljo razlije svoje žarke, da se gozd in ravan zlesketá v milem rožnatem svitu.

Miren je gozd; le tù in tam podi se okolo snežnih vrhov tolpa lačnih vran, po vejevji pa se čuje tiho čivkanje drobnih senic in strnadov. Sicer je gozd izumrl — je-li res? Stoj! Kdo pa je ta vesela, razposajena družba, ki se kljub zimi in mrzlemu vetru tako brezskrbno in veselo vrti po sneženih smrekovih vejah? Niti za trenotek ne miruje. Jedni plezajo k višku, drugi nizdolu; ti jedó, óni se igrajo, še drugi evrcé tiho med sabo. To so papige severnih gozdov — krivokljuni, ptice, katerih najhujša zima ni pregnala od dražega jim doma, prelepih smrekovih gozdov; katerih petje tudi v najostrejšem mrazu ne umolkne in so najzvestejši prebivalci planinskih gozdov.

Krivokljuni se lahko spoznajo po svojih križem vzraščenihi kljunih. Glava je debela in močna, vrat kratek — a teló jim greje gosti ter mehki pérnati kožušček. Barva je različna pri sameu in samici, različna v vrstah, v katere se razločujejo. Glavni vrsti — smrekovi krivokljun in borovi — se razločujeti največ po velikosti. Prvi je manjši in šibkejši od drugega. Samec je rujavo-rudečkaste, na perotih temnejše in v repu svitlejše barve. Samica je zelenkaste barve z istimi izpremembami. — Krivokljuni živé v večjih družbah. V hrano jim je smrekovo seme (borovo), ki ga luščijo iz storžev. Navadni (smrekovi) krivokljun ne more trdih borovih storžev izluščiti, a večji in močnejši borovi krivokljun jih lahko izlušči.

Pravljica nam pripoveduje o krivokljunih tudi sledeče: Ko je božji Sin trpel na križi neznosne bolečine, ko je v neskončnih mukah izdihnil zadnje besede: „moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?“ ko je strepetala vsa narava v skrivnostnem, svetem strahu in je temá zakrila svetu grózen prizor smrti Zveličarjeve, pribežala je plaha ptičica in je žalostno čivkaje obletavala sv. križ. Sè šibkim svojim kljunom pulila je iz lesa žreblje, ki so tako neusmiljeno ranili presveti roki in nogi. Ko je pa začel drobni kljunček krvaveti in se jej je nagnil križem, povesila je žalostno glavico — a križa ni zapustila. Zdajci prijezdi vojak na visokem konji in z dolgo sulico prodere sveto stran, da se je kri polila po Zveličarjevih prsih. A drobna ptičica se zaleti z zadnjimi močmi h krvavečej rani, da bi sè svojimi drobnimi prsi zabranila tok krvi iz svete strani našega Odrešenika.

J. M.

— x —